

MIQUEL BARCELÓ

De la meva vida

Galàxia Gutenberg

DE LA VIDA
MIA

MIQUEL BARCELÓ

De la meva vida

Traducció d'Emili Manzano

Galàxia Gutenberg

Hermoso dueño de la vida mía

LUIS DE GÓNGORA Y ARGOTE

*Mai he treballat,
m'he equivocat amb la meva pintura cada dia de la meva vida.*

MIQUEL BARCELÓ

El títol el vam trobar de seguida, Miquel Barceló i jo, un dia d'hivern que fullejàvem els seus quaderns al seu estudi de París. En el mig d'una pàgina hi havia aquest rostre, com un sol, i un vers de Góngora que l'il·luminava: «De la vida mía». Fa vint anys, als començaments de la col·lecció *Traits et portraits* a Mercure de France, li vaig proposar que dibuixés el seu autoretrat amb imatges i paraules. Un dia, molts d'anys més tard, em va dir que sí, ara el podria fer, és el bon moment, abans era massa prest. Aquest llibre és un viatge en la vida i l'obra de Miquel Barceló. Hi trobareu colors i terra, rostres, peixos, fruits, arena, animals, coves, llibres, objectes, un rinoceront. Hi trobareu també la mar, la infantesa, la Mediterrània, un cos i la seva memòria, un infant i la seva barca, un pintor en els seus diversos tallers. A Mallorca, a París, a Mali. I sempre, en el seu interior, la potència, la intensitat i la passió de la pintura.

De la meua vida està escrit en tres tipografies diferents. Una per a les notes que acompanyen les imatges, escrites per Miquel Barceló, una altra per a la transcripció dels seus quaderns, i una tercera per a les manifestacions orals que hem transcrit plegats, intentant reflectir la seva veu i les seves paraules.

Tres ratlles, deu ratlles, per tal d'arrabassar un record o fixar un instant. Una, dues o tres pàgines, per tal d'explicar-se: «Mallorca és l'illa on vaig néixer, vaig néixer d'ella. Ho vaig aprendre tot de la meua infantesa. La mar és la meua respiració. El meu cos forma part de la natura».

COLETTE FELLOUS

Ajagut, mirant cap al cel

Tornant a port amb els meus fills, Marcella i Joaquim, jugàvem sovint a aquest joc: veure el meu rostre, de perfil, en les muntanyes que teníem al davant. La més alta, en Ferrutx, seria el nas; en Xoroi, el front; ca nostra, allà; l'ull i l'orella, més enllà; la boca, aquí. Com un gegant monstruós. El meu taller estaria encaixat entre la part baixa de l'ull i el plec de la boca. Som allà, ajagut, mirant cap al cel.

Pintar, nedar, llegir. Això és el que sempre he fet. Però també escric. De vegades. El menys possible, però sempre massa, com aquí, ai las. Escric en francès, una llengua que llegesc bé però escric malament. És el meu llatí. Altrament, em veuria obligat a escriure en català, la meva llengua materna, i el meu llibre resultaria una jeremiada infinita. M'agraden poques coses de les que llegesc: Verlaine, Proust, Montaigne, Savitzkaia, Stendhal, Modiano. Aquests darrers mesos m'he forçat a escriure aquests peus d'imatges i fotos que he arreglat. He tret profit de tots els meus viatges. He escrit en els trens, els avions, les sales d'espera, les habitacions d'hotel. Per tot arreu excepte en el meu taller, on pareix que no faci més que porqueries, no com les notes assenyades al peu de les fotos de les meves pintures. Idò així, som nascut a Felanitx, un nom que un temps m'agradava escriure, com un jove presumtuós, Felanietzsche. Just abans de la indústria turística. El meu poble, en 1957, s'assemblava molt al del 1857, i no era gaire diferent del 1757. En canvi, res ja no era igual en 1982; va canviar més en

vint anys que en dos segles. He tengut temps de viure els darrers anys d'una vida agrícola abans del desastre de l'arribada del turisme, després de l'euro i la quasi completa destrucció de la cultura tradicional. Una mica com pertot en el sud d'Europa, però una mica més tard en l'Espanya del vell Franco. Per allà on jo caminava, d'altres havien caminat, pagesos, pescadors, els mateixos trajectes, els mateixos paisatges, camins, vinyes, muntanyes. La gent es desplaçava a peu o en carretó, els ases carregaven la fruita i la verdura, a l'estiu collíem les ametlles, a la tardor els esclata-sangs, i per primavera posàvem a secar els aubercocs. A l'estiu feia molta calor. Mallorca vivia de l'exportació de vi, de fruita i de porcs. Jo passava els dies sencers al camp o dins la mar, també vermava, la vida senzilla. A partir dels anys setanta vàrem veure créixer les torres dels hotels, els camps de golf, tot ha quedat desorganitzat, l'agricultura, l'ecologia, un desastre, només han quedat les vinyes. He vist desaparèixer espècies marines; la Mediterrània ha estat destruïda.

La pintura està lligada a la infantesa. Potser és ver que les coses importants s'aprenen abans de fer els deu anys. Sovint he tengut la impressió que als deu anys ja havia fet, en pintura, gairebé tot el que he refet després i que encara faig. A Mallorca vaig aprendre els noms dels arbres, dels peixos, dels aucells. Vaig aprendre a siular, a tirar pedres, a pescar, a matar i buidar llebres i mens, a cuinar-los. Sovint pint allò que he mort o que menj. Però no només. A Mali, amb els dogons, vaig creure retrobar el món de la meva infantesa. Sense la mar, però amb coves i penya-segats. Allò que m'havia fuit als deu anys ho vaig aprendre amb ells. Va ser el meu servei militar, el meu batxillerat, el meu refugi.

Tot era intensitat.

Timoner, el nostre veïnat a Felanitx, va ser sis vegades campió del món de ciclisme en pista. Va ser el nostre primer heroi visible. Quan pedalàvem per fer els dotze quilòmetres tan feixucs que separen Felanitx del port, Timoner ens passava al davant, a tota velocitat, amb la seva bicicleta de carreres. Com una moto. Però ens feia un gest així amb la mà, amb el cap. Un gest particular de Felanitx, a penes perceptible, però que sabíem entendre, encara que quan li responíem ell ja s'havia fet molt enfora.

Les cuixes de Timoner podríem comparar-les a un «jamón Nueve Jotas» de Teruel, és a dir, una cosa excepcional.

Resulta tràgic, però potser ha estat Sciascia, l'escriptor sicilià, qui ha explicat millor l'esperit mallorquí. La insularitat. Aquesta mescla d'orgull i d'oi de la insularitat. Sciascia diu que els bons sicilians sempre van tots sols, i que els dolents formen grups, clans, màfies, partits... A ca nostra és ben bé igual. Al manco des del segle XIV.

Galàxia Gutenberg,
Premi TodosTusLibros al Millor Projecte Editorial, 2023,
atorgat per CEGAL (Confederación Española de Gremios
y Asociaciones de Libreros).

Títol de l'edició original: *De la vida mía*
Traducció del francès: Emili Manzano Mulet

Publicat per
Galaxia Gutenberg, S.L.
Av. Diagonal, 361, 2n 1a
08037-Barcelona
info@galaxiagutenberg.com
www.galaxiagutenberg.com

Primera edició: novembre de 2024

© Éditions Mercure de France, 2024
© de la traducció: Emili Manzano, 2024
© Galaxia Gutenberg, S.L., 2024

Preimpresió: Maria Garcia
Impressió i enquadernació: Sagrafic
Dipòsit legal: B 14185-2024
ISBN: 978-84-10107-92-2

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra
només es pot realitzar amb l'autorització dels seus titulars, a banda de les excepcions previstes per la llei.

Adreceu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos) si necessiteu fotocopiar
o escanejar fragments d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 45).